

Háda Béla¹: Malajzia haditengerészetének fejlesztése – koncepcionális alapok, regionális pozíció és eredmények

Vezetői összefoglaló

- Malajzia az egyik legszerényebb haditengerészeti képességekkel rendelkező ország Délkelet-Ázsiában, jóllehet, a dél-kínai-tengeri konfliktus résztvevőjeként területi vitában áll három másik állammal, földrajzi adottságai miatt pedig minden más részes félnél sokkal sérülékenyebbnek számít.
- Érzékelve ezt a helyzetet a maláj kormányzat az utóbbi években egyre nagyobb hangsúlyt fektet a fegyveres erők tengeri csapásmérő képességeinek fokozására.
- A haditengerészet műszaki fejlesztése átfogó strukturális átalakítási tervbe illesztve valósul meg, melynek célja a műveleti hatékonyság és fenntarthatóság növelése.
- Eredményképpen létrejött a tengeralattjáró-fegyvernem és új rakéta-főfegyverzetű felszíni hajóegységek megrendelésére került sor.
- Mindezzel együtt a maláj tengeri haderőnem kapacitásait illetően a belátható jövőben hátrányban marad Indonézia, Vietnám, és különösen a Kínai Népköztársaság térségben működő haditengerészeti erőivel szemben.
- Következésképpen egyrészt a status quo párti magatartás és a konfliktusok kerülése, másrészt a fejlesztési programok felgyorsítása és határozottabb finanszírozása várható tőle a belátható jövőben.

Malajzia egyedi földrajzi adottságai miatt Délkelet-Ázsián belül a legerősebben érintett ország a tengeri térségekben jelentkező biztonsági kihívásoktól. Ezek sorában a ka-lózkodás éppúgy fellelhető, mint a dél-kínai-tengeri konfliktus és az indiai-csendes-óceáni világrész általános fegyverkezési trendjeiből fakadó nyomás is.

A két, szárazföldi összeköttetéssel nem rendelkező területen, a Maláj-félszigeten és Észak-Borneón megszerveződött gyarmati utódállamnak a Dél-kínai-tenger és a Malaka-szoros találkozásánál fekvő nincs esélye elszigetelni magát a tágabb környezetben zajló folyamatoktól, melyek a tengeri kommunikációs vonalak működéséből adódóan globális jelentőséggel bírnak, egyúttal a térségben fegyveres erővel is jelenlévő vezető hatalmak (az USA, Kína és India) stratégiai versengésének is kitéttek. Kuala Lumpur számára ebből fakadóan a regionális stabilitás óriási téttel bír, miközben a nála több vonatkozásban erősebb államok között manőverezve csak nagyon korlátozottan képes előmozdítani azt. Ilyen feltételek mellett különös figyelmet érdemel a Kelet-Ázsiában kibontakozott tengeri fegyverkezési versenyben betöltött szerepe.

Jóllehet, az ország az 1970-es évek végétől jelentős fejlődési ütemet mutatva a 21. század elejére Délkelet-Ázsia egyik legjó-módúbb államává vált, relatív gazdasági pozíciója nem társult hasonló katonai státusszal. A fegyveres erődemonstrációk szaporodása a dél-kínai-tengeri területi vita érdekelt felei – különösen pedig a Kínai Népköz-

társaság – részéről ugyanakkor a 2010-es évektől egyre sürgetőbbé tették, hogy Kuala Lumpur is képes legyen hatékony ellenőrzésre, szükség esetén pedig elrettentésre a vitatott szigetvilág általa birtokolt részein.

Elemzésünk azt mutatja be, hogy az elmúlt évtized folyamán Malajzia milyen elképzelések mentén igyekezett megerősíteni tengeri érdekeinek fegyveres védelmét, ennek során milyen fejlődési trendeket azonosíthatunk a haditengerészetében, illetve ezek milyen relatív pozíciót alapozhatnak meg az ország számára a szomszédaival (és bizonyos mértékig riválisaival) ösz-szevetve.

¹ HÁDA BÉLA (hada.bela@uni-nke.hu) az NKE JLI Stratégiai Védelmi Kutatási Programjának tudományos munkatársa.

Malajzia biztonságpolitikai világképe

Sok más országhoz hasonlóan, az utóbbi évtizedben Malajzia is nyilvános stratégiai dokumentumok sorának kiadásával tudatta a szélesebb nemzetközi közvéleménnyel saját biztonság- és védelempolitikai helyzetével összefüggő percepcióit, tágabb térségének stratégiai folyamataival kapcsolatos álláspontját és az ezekre adandó reakcióit, beleértve a fegyveres erői fejlesztésére vonatkozó ambícióit is. Ezek a dokumentumok a biztonságpolitikai világkép specifikusan Malajziára jellemző alapelemeinek forrásai.

Fejlődéstörténetüket 2016-tól érdemes nyomon követnünk. Az ez évi 776. számú törvény hozta ugyanis létre jelenlegi formájában a Nemzeti Biztonsági Tanácsot, amelynek feladata a miniszterelnök irányítása mellett a maláj állam nemzeti biztonsági politikájának meghatározása.² Ez a testület adta ki 2021-ben a biztonsággal összefüggő további stratégiai dokumentumok alapjaként funkcionáló Nemzeti Biztonság Alapjai 2021-2025 címet viselő dokumentumot, amire röviden csak Nemzeti Biztonsági Politika néven hivatkoznak, és amely kijelöli az ország biztonságpolitikájának legfontosabb tájékoztató pontjait. Ennek során jellemzi Malajzia geostratégiai és biztonsági környezetét, az állam és társadalmának alapvető értékeit, valamint stratégiai törekvéseit. Kibontakozik belőle, hogy a maláj állam alapvetően a multilaterális megoldásokba fekteti bizalmát, melyek elérésében az ASEAN-nak, illetve a szervezet által működtetett tágabb regionális együttműködéseknek központi szerepet szán.³ Különösen fontos ez számára annak tükrében, hogy a maláj történelmi emlékezet egyik fontos eleme a nagyhatalmak rendszeres befolyásolási törekvése, amellyel szemben a maláj nép gyakran bizonyult kiszolgáltatottnak.⁴

Kuala Lumpur biztonságpolitikai szemléletében a belső és külső fenyegetések egyforma súllyal szerepelnek. Közülük a nemzeti egység törékeny jellege történelmi örökség, amely erős összefüggésben áll a maláj társadalom gyarmati időszakból örökölt etnikai összetételével.⁵ Ugyanakkor a regionális különbözőségek is – főként a félsziget és Észak-Borneó vonatkozásában – tovább fragmentálják a nagyjából 36 milliós populációt. Ez utóbbi jelenség már összekapcsolható a területi vitákkal, amelyek egymást átfedő jellegüknel és a fegyveres összetűzés potenciális kockázatánál fogva a külső hatalmak beavatkozásának esélyét is megteremtik. Malajzia biztonságpolitikájának központi értékei között a Nemzeti Biztonsági Politikában az első három helyen kerül említésre az ország szuverenitásának és területi integritásának, a társadalmi-politikai stabilitásának, valamint a nemzeti egységnek a védelme.⁶ Ebben persze önmagában nincs semmi szokatlan, ám az ország etnikai-földrajzi és természetföldrajzi jellegzetességei miatt az említettek érvényesítése nem lehetséges egymástól függetlenül, kritikus jelentőséggel pedig e szempontból a dél-kínai-tengeri határok bírnak. Mielőtt azonban erre rátérnénk, érdemes a védelempolitika fentiekből levezethető, és témánk szempontjából relevanciával bíró elvi alapjaira is rövid figyelmet fordítani.

A fentebb említett Nemzeti Biztonsági Politikával koncepcionális összhangban ugyanis még 2020-ban megszületett a 2021-2030 között végrehajtandó feladatokat rögzítő maláj Védelmi Fehér Könyv is, mint a délkelet-ázsiai állam első ilyen jellegű stratégiai dokumentuma.⁷ Az ebben foglaltak szerint strukturális megközelítésben a maláj honvédelmi törekvések három pilléren nyugszanak. Ezek a koncentrikus elrettentés, az átfogó védelem és a hiteles védelmi partnerségek rendszere.⁸ Ami a koncentrikus elrettentést illeti, a Védelmi Fehér Könyv szintén három kört különít el e tekintetben, mint a katonai aktivitás szempontjából releváns zónákat. Az első, legbelső kör a „magterület”, amely Malajzia szárazföldi területeit, területi vizeit és légterét foglalja magába. A második, „kiterjesztett terület” a maláj tengeri övezet, amely a gazdasági erőforrások lelőhelye és a kritikus fontosságú kommunikációs vonalak is itt húzódnak. Végül a harmadik, „előretolt terület” az a térség, ahol Malajzia érdekeit és biztonságát alapjaiban befolyásoló folyamatok zajlanak. Az elrettentés e koncentrikus jelleggel meghatározott térségeken belül a maláj fegyveres erők elsődleges feladata. Minthogy a szóban forgó zónák jelentős része tengeri hadszínteret jelent(ene), ezért a haditengerészetnek kiemelt szerepe van az itteni tevékenységben. Témánk szempontjából tehát ez a pillér a legrelevánsabb.

² *National Security Council Act 2016*. [online], Forrás: lom.agc.gov.my [2026. 08. 18.].

³ *Dasar Keselamatan Negara 2021-2025*. [online], 2021. 07. 07. Forrás: aipalync.org [2026. 08. 12.].

⁴ *Defence White Paper*. [online], 2020. Forrás: Ministry of Defence – Malaysia [2026. 08. 15.]. 13.

⁵ *Dasar Keselamatan Negara 2021-2025*. i.m. 30-31.

⁶ Uo. 11.

⁷ *Defence White Paper*. i.m. 10.

⁸ *Defence White Paper*. i.m. 34.

A második pillér, az átfogó védelem ugyanakkor csak részben ró feladatokat a fegyveres erőkre. Magát a védelempolitikát a maláj állam ugyanis több komponens összehangolásából kibontakozó tevékenységként fogja fel. Ezt a Pertahanan Menyeluruh, azaz a totális védelem (rövidítve HANRUH) fogalmával írják le, amely szerint a védelmi erőfeszítések a társadalom, a kormányzat és a magánszektor minden elemét magukba foglalják. A totális védelem mozgósítja az emberi erőforrásokat, a gazdaságot, kihasználja a terület és az infrastruktúra adottságait, hogy teljes, integrált és fenntartható módon szembeszálljon a különféle fenyegetésekkel. Még 1986-ban vált nyilvánossá a totális védelem koncepciója és azóta szolgál elméleti alapjául a maláj társadalom védelmi erőfeszítésekre való felkészítésének.⁹

Végül a harmadik pillér elsősorban diplomáciai tevékenységek útján erősödhet, de az együttműködések hitelességéhez nagyban hozzájárul, hogy a maláj haderő valóban képes legyen szerepet vállalni bizonyos regionális szintű biztonsági erőfeszítésekben és a térség stabilitásának fenntartásában. A hatékonyság fokozása tehát ebben az összefüggésben is célként jelenik meg.

Fontos mindezt követően tisztázni, hogy a védelem tengeri dimenzióit illetően hol húzódik a határa annak a térségnek, amelyet a maláj állam kiterjesztett területeként értékel, és védelmére be kíván rendezkedni. Mint már egy utalás erejéig érintettük, konfliktuspotenciálja miatt az északi határtérségnek, tehát a Dél-kínai-tengernek van kiemelt jelentősége ebből a szempontból. Malajzia itt a kontinentális talapzat 1979-ben megállapított vonalát tekinti a területi követeléseinek alapjának. Ezen a térségen belül a Spratly-szigetecsoport öt déli, egymástól nem nagy távolságra fekvő tagját tartja ellenőrzése alatt,¹⁰ közülük a legjelentősebb Swallow-zátony, amelyen merevszárnyú repülőgépek, köztük szállító- és harci repülőgépek fogadására alkalmas repülőtér is üzemel (a többin csak kisebb hajók fogadására alkalmas kikötő és helikopter-leszálló van). Malajzia területi igényei nem is terjednek ki a szigetecsoport egészére, meglévő bázisaival azonban így is sérti nemcsak Kína, de Vietnám és a Fülöp-szigetek területi követeléseit is. Ezen öt objektum katonai hasznosíthatósága ugyanakkor – a mindössze az önmagában védhetetlen Louisa-zátonyt ellenőrző Brunei után – a legkedvezőtlenebb stratégiai pozíciót eredményezi Malajzia számára a régióban. Igaz, ezt a megállapítást árnyalja valamelyest, hogy Swallow repülőterének kifutópályája a maga több, mint 1300 méterével a kínai pozíciók mesterséges megerősítését megelőzően a leghosszabb volt a térségben. Vetélytársaihoz képest komoly földrajzi előnyét – szárazföldi területeinek viszonylagos közelségét a birtokolt tengeri képződményekhez – pedig csak akkor tudja kihasználni, ha ehhez megfelelő haditechnikai képességek és kapacitások is rendelkezésére állnak. További komplikációt jelent, hogy a maláj területi igények határán belül több vietnámi és egy filippínó ellenőrzés alatt álló objektum is van, kínai bázis ugyanakkor egy sem. Kuala Lumpur képességeinek fejlesztése mellett tengeri területeinek védelmére tehát nem pusztán a kínai expanzió veszélye hozható fel érvként, hanem a szomszédos délkelet-ázsiai országok esetleges további térnyerésre irányuló akciói is. Bár az utóbbi elvi lehetőségként persze számításba veendő, de a napi fejlemények nem arra engednek következtetni, hogy Vietnám, vagy a Fülöp-szigetek élezni kívánná a viszonyt Malajziával.

A kínai ambíciók esetleges teljesülése ugyanakkor maláj szemszögből túlmutatna az említett öt objektum és a hozzájuk kapcsolódó különleges gazdasági övezet elvesztésén. Az ún. kilenc szakaszos vonal – a Kína által egyoldalúan kijelölt, a Dél-kínai-tenger mintegy 80%-át lefedő elméleti határvonal – pekingi birtokba vétele különösen a borneói területek (a maláj föderáción belüli Sarawak és Sabah államok) partvidékéhez vinné olyan közelségbe Kína szuverenitásának határait, amellyel nagyon nagymértékben megcsonkítaná Kuala Lumpur kizárólagos gazdasági övezetét, jelentős tengeri szénhidrogén-lelőhelyektől fosztva meg az országot. Emellett a mainál sokkal kiszolgáltatottabbá tenné a két területrészből álló ország tengeri összeköttetését, amely a folyamatos személy- és áruforgalom útján fenntartja a társadalom és gazdaság többé-kevésbé koherens működését. Miközben tehát Malajzia a dél-kínai-tengeri konfliktus gyengébb, és a napi hírfogyasztók számára kevésbé „látható” résztvevői közé tartozik, területi igényeinek elismertetése számára nem pusztán a gazdasági haszonszerzés és a stratégiai tér biztosításának végszükség esetén akár be is áldozható céljait szolgálná, hanem a nemzeti egység biztosítását is. E vonásában pedig minőségileg különbözik a területi vita többi résztvevőjétől. Ilyen feltételek mellett pedig a haditergészet létfontosságú komponense lett a maláj fegyveres erőknek.

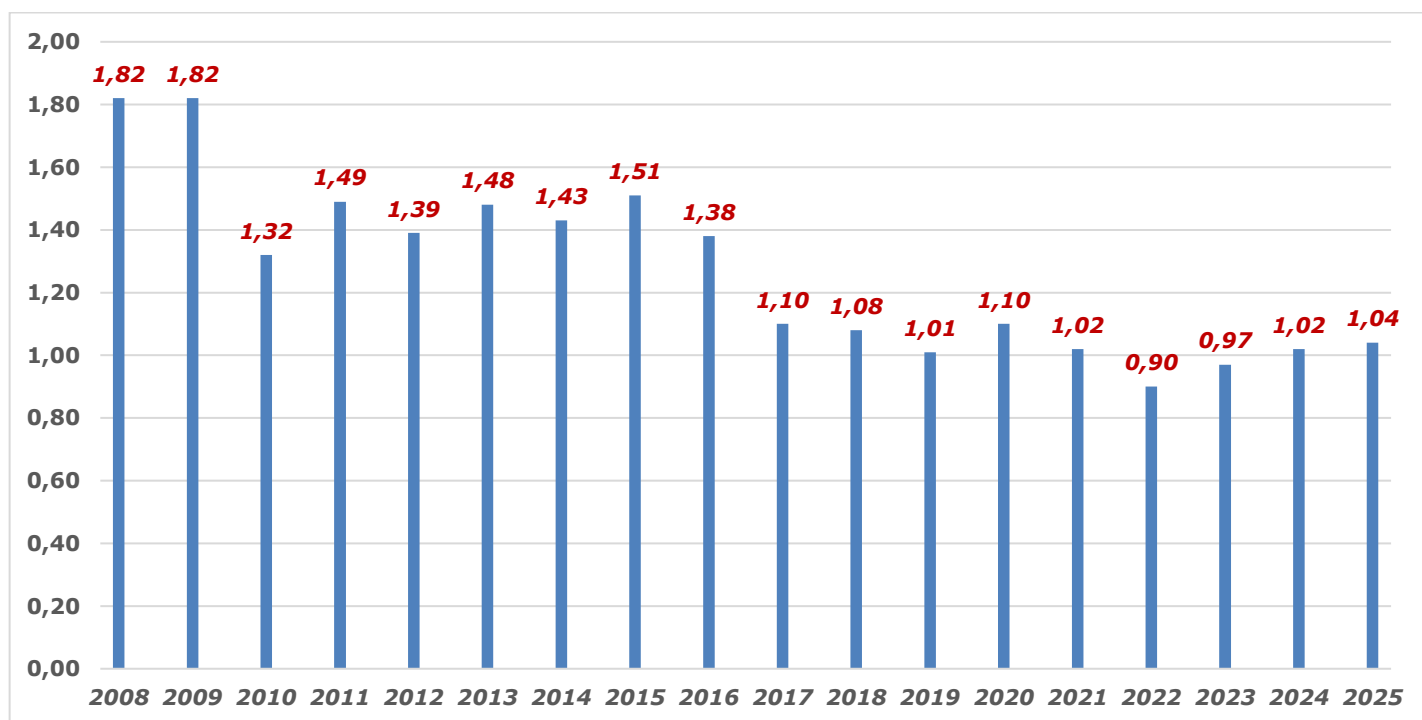
⁹ Mohd Kamarul Amree Mohd SARKAM et al.: Civil Preparedness in Malaysia's Total Defence (HANRUH) Policy: A Critical Evaluation. *Journal of Social Science and Humanities*. Vol. 6. Issue 5, 2023. 41-49.

¹⁰ [Malaysia Island Tracker](#). [online], Forrás: *Asia Maritime Transparency Initiative* [2026. 08. 15.].

A maláj fegyveres erők helyzete regionális kontextusban

A fentiek alapján aligha szorul magyarázatra, hogy a maláj állam az ország integritásának megőrzésében kiemelkedő jelentőségűnek tekinti a meglévő tengeri bázisait, még ha azok száma csekély is a többiekével összehasonlítva. Működésük persze elsősorban az előretolt védelem gyakorlatába illesztve igazolható, de nem mehetünk el szó nélkül amellett sem, hogy Kuala Lumpur milyen ötletes elméleti háttérrel teremtett a Dél-kínai-tengeren és a környező vizeken való jelenlétének igazolásához. Malajzia a 2020. évi Védelmi Fehér Könyvben foglaltak szerint ugyanis „szárazföldi gyökerekkel rendelkező tengeri nemzetként” identifikálja önmagát.¹¹ Mivel a térség népeinek körében a tenger gazdasági kiaknázásához kapcsolódó hagyományok több évezredes múltra tekintenek vissza és a tengeri kereskedelem szervezése, kiszolgálása az államfejlődés alapját jelentette,¹² ezt az önképet nem érdemes pusztán a geopolitikai helyzetre adott hangzatos, de tartalmatlan válasznak minősíteni. Reális történelmi alapjai vannak. Ugyanakkor e fogalom kiemelése világosan kifejezi, hogy az ország nemzeti lététől elválaszthatatlannak tekinti a tengeri térségekhez fűződő jogainak érvényesülését. Utóbbi, ha kevésbé eredeti formában is, de rendre megjelenik a dél-kínai-tengeri konfliktusban érdekelt többi állam stratégiai dokumentumaiban is.

Noha a „szárazföldi gyökerekkel rendelkező tengeri nemzet” koncepciója eszmei alapot adhatott a tengeri fegyverkezéshez, annak perspektívái elsősorban technikai és pénzügyi feltételek függvényeként alakulnak. Márpedig mindannak ellenére, hogy a honvédelem fejlesztése mellett nagyon komoly érvek szólnak, a maláj védelmi ráfordításokban nem volt tapasztalható egyértelműen pozitív trend az elmúlt évtized folyamán. Alapjában véve éppen ellenkezőleg, a trendvonal inkább lefelé tartó volt. A 2015. évben az ország még a GDP-jének 1,51%-át fordította hivatalosan védelmi célokra, ez azonban 2022-re 1% alá csökkent és csak két év múlva haladta meg újra az 1%-ot (2025-ben pedig 1,04%-on állt).¹³

1. ábra: Malajzia hivatalos védelmi ráfordításai a GDP százalékában 2008-2025 (százalék)¹⁴

Különösen érdekes, hogy a ráfordítások aránya éppen akkor indult jelentős csökkenésnek, amikor a dél-kínai-tengeri konfliktus a kínai mesterséges szigetépítési tevékenység csúcspontján kiéleződött, tehát

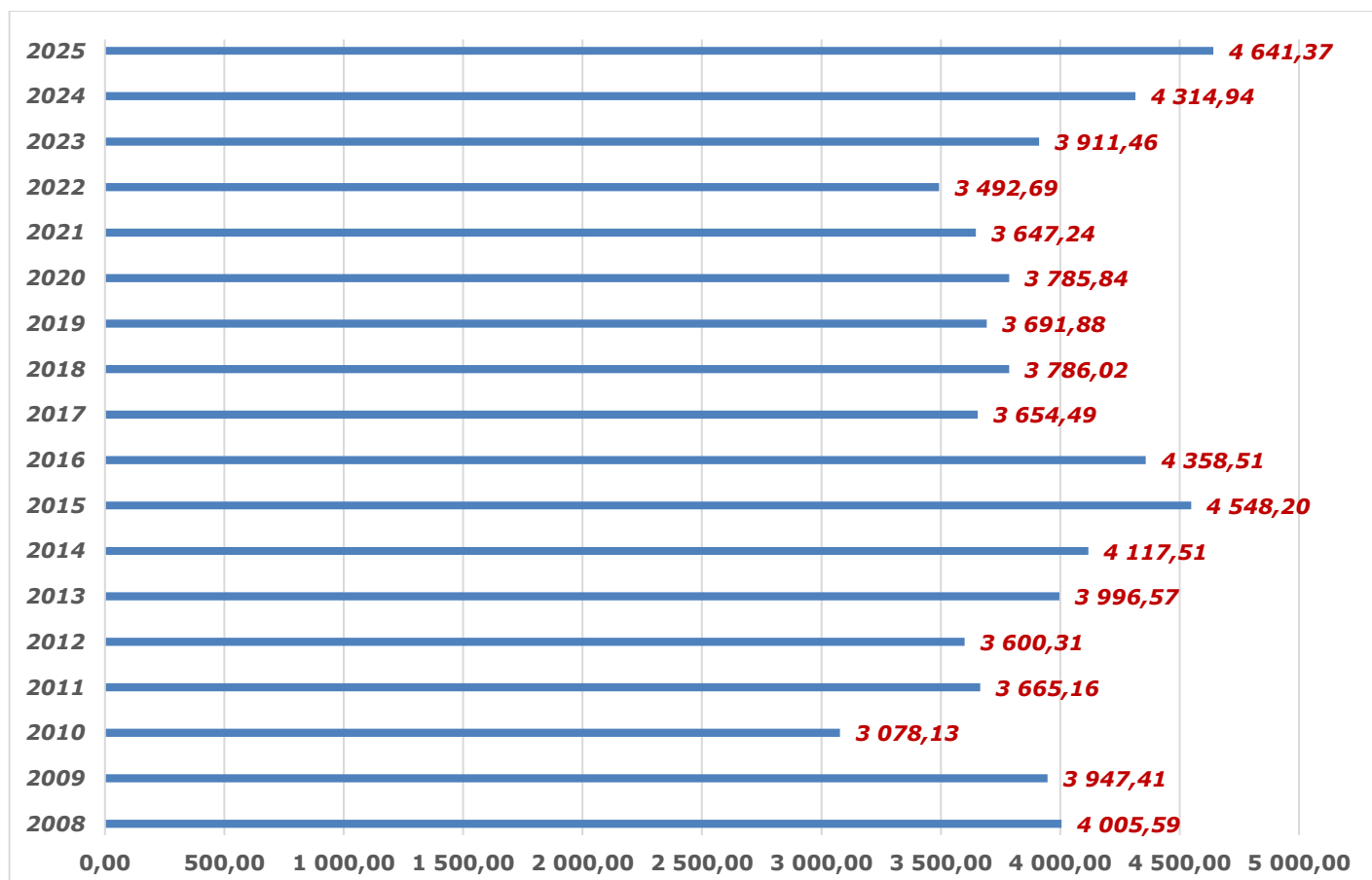
¹¹ Defence White Paper. i.m. 11.

¹² Ld.: BALOGH András: *Délkelet-Ázsia történelme*. 2. kiadás, Bp., ELTE - Eötvös Kiadó, 2018.

¹³ *Military Balance* +. [online], Forrás: International Institute for Strategic Studies [2026. 08. 19.].

¹⁴ Az adatok forrása: *Military Balance* +

elvben Malajzia egzisztenciális fenyegetettsége is nőtt. Ha azonban az arányok mögé nézünk és a költségvetés reálértékét vesszük figyelembe, az amerikai dollár 2015. évi értékén számolva a maláj védelmi költségvetés – hála a GDP gyors növekedésének – a 2010-es és 2020-as évek fordulóján valamivel kevésbé mutatott kedvezőtlen trendet, mint a GDP arányos értéken, és inkább csak stagnálásról beszélhetünk. A vizsgált időszak mélypontját a 2022. év jelentette (3493 millió USD), ugyanakkor a növekedés elég gyorsnak mutatkozott és 2024-re csaknem két évtizedes rekordot ért el (4641 millió USD), kissé felülmúlva a 2015. év értékét.¹⁵

2. ábra: Malajzia védelmi ráfordításainak értéke az USD 2015. évi árfolyamán, 2008-2025 (millió USD)¹⁶

A fentiekből két következtetés is adja magát. Egyrészt, hogy a maláj védelmi ráfordítások több éves stagnálás, illetve csökkenés után az elmúlt három évben a kormányzati hozzáállás változásával jelentős emelkedésnek indultak (amit a kormány folyamatosan hangsúlyoz is az ágazat többi szereplője felé). Másrészt, hogy a további növekedésnek is bőven lenne még tere, mivel a rekordösszegű 2025. évi ráfordítás arányaiban jóval kevésbé terhelte meg a nemzetgazdaságot és a társadalmat, mint a 2000-es évek végén, vagy a 2010-es évek elején látott költségek. Az ennek kapcsán a jelenleg kommunikált elképzelések szerint a maláj védelmi ráfordítások mértéke 2030-ra érné el újra a GDP 1,5 %-át, tehát a 2015-ös szintet.¹⁷

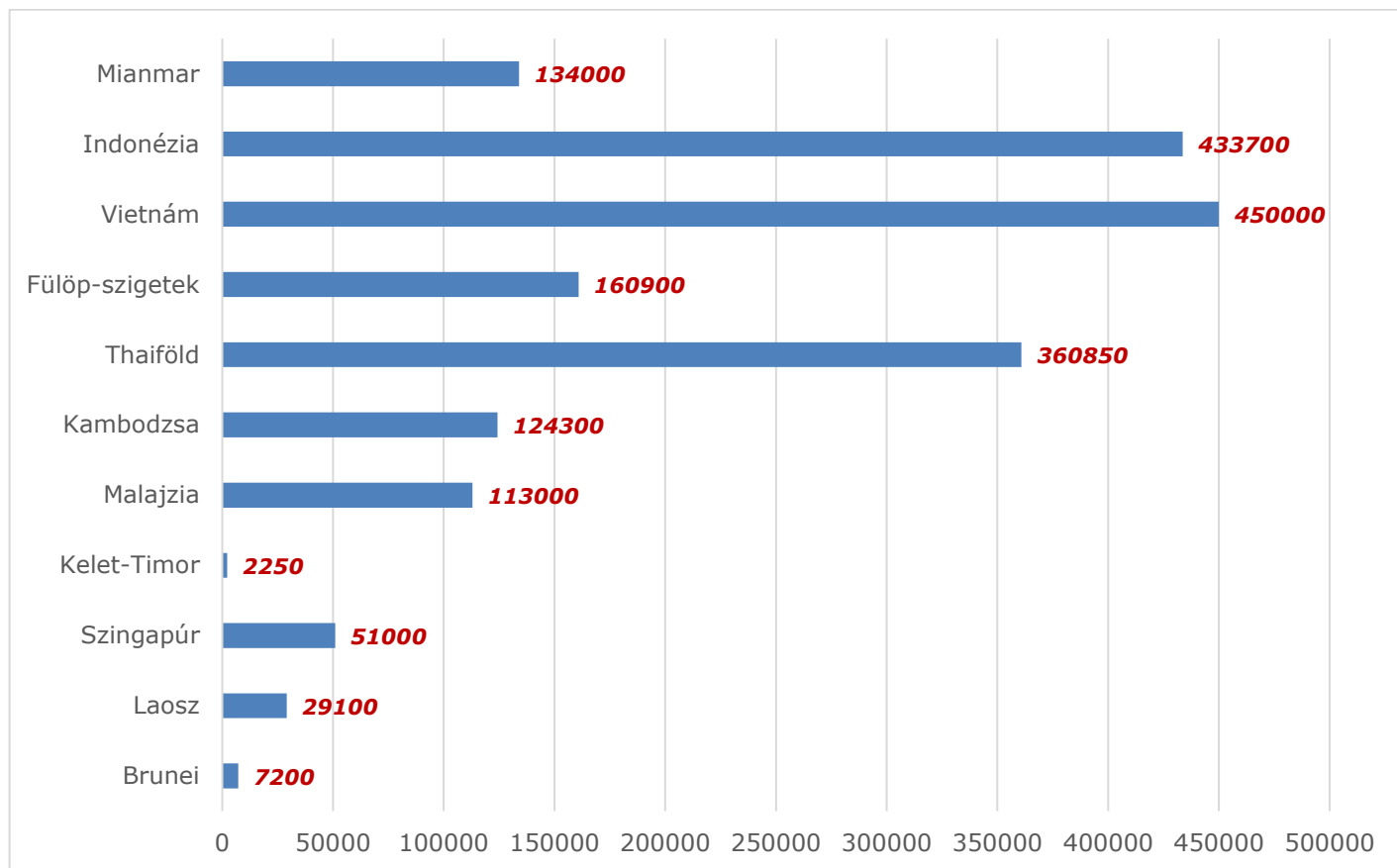
Ami a fegyveres erők humán komponensét illeti, az aktív békeidős haderő-létszámot 2018-tól 109 ezer főről 113 ezer főre emelték.¹⁸ Ezzel az ország nagyjából középen helyezkedik el a régió képzeletbeli rangsorában.

¹⁵ Military Balance +. i.m.

¹⁶ Az adatok forrása: Military Balance+

¹⁷ *Pelan Strategik Pertahanan Negara 2026-2030*. [online], 2026. Forrás: Ministry of Defence – Malaysia [2026. 08. 18.]. 27.

¹⁸ Military Balance +. i.m.

3. ábra: A délkelet-ázsiai államok fegyveres erőinek hivatalos békelétszámai 2026 elején (fő)¹⁹

Kelet-Timor, Brunei, Laosz és Szingapúr kisebb, ugyanakkor Kambodzsa, a Fülöp-szigetek és Mianmar kis mértékben, a térség hagyományos regionális hatalmainak számító Thaiföld, Vietnám és Indonézia viszont többszörösen nagyobb előerőt tart fegyverben. Hozzá tartozik azonban a tényekhez, hogy ez a pozíció megfelel annak, amit a népességszám alapján Malajzia elfoglal a térségben. Ha tehát az egyéb, a fegyveres erőkkel szembeni elvárásokat formáló tényezőktől eltekintünk, a maláj haderő nem nevezhető sem aránytalanul nagynak, sem kicsinek. A haditengerészet ezen az állományon belül 18.000 fővel képviselteti magát, tehát a szárazföldi erők után a második legnagyobb létszámmal működő haderőnemet jelenti.²⁰ Regionális összevetésben a maláj haditengerészet létszámát tekintve nagyjából megfelel a maláj fegyveres erők egésze által elfoglalt pozíciónak, vagyis Kambodzsa haditengerészeténél nagyobb, de a dél-kínai-tengeri konfliktusban érintett államok körében – a marginális igényekkel fellépő Bruneit nem számítva – a legkisebb. Fontos ugyanakkor jelezni, hogy önmagában ez nem mond sokat arról, hogy az ország milyen esélyekkel száll szembe a tengeri területeit érő kihívásokkal. E tekintetben ugyanis a haditengerészet hajóállományának mérete és műszaki paraméterei sokkal fontosabb szerepet játszanak. Az International Institute for Strategic Studies (IISS) adatai szerint 2026-ra a maláj haditengerészet (nem számítva a parti őrség eszközeit²¹) összesen 89 egységet tartott hadrendjében, köztük 2 Scorpéne-osztályú támadó tengeralattjárót, 2 Lekiu-osztályú rakétás fregattot, 6 Kedah- és 2 Kasturi-osztályú korvetet, valamint 77 különböző egyéb funkciót ellátó hajót. A flotta repülőeszközeit illetően, 7 többfunkciós (2 AW139; 5 H125M Fennec) és 4 tengeralattjáró-elhárító (Super Lynx 300) feladatkörre optimalizált forgószárnyas repülőgép áll rendszerben 2026-ban. A tengeralattjárók és nagy felszíni egyégek a Military Balance+ adatbázis meghatározása szerint műszaki megoldásaikat illetően egyaránt a korosodó kategóriába

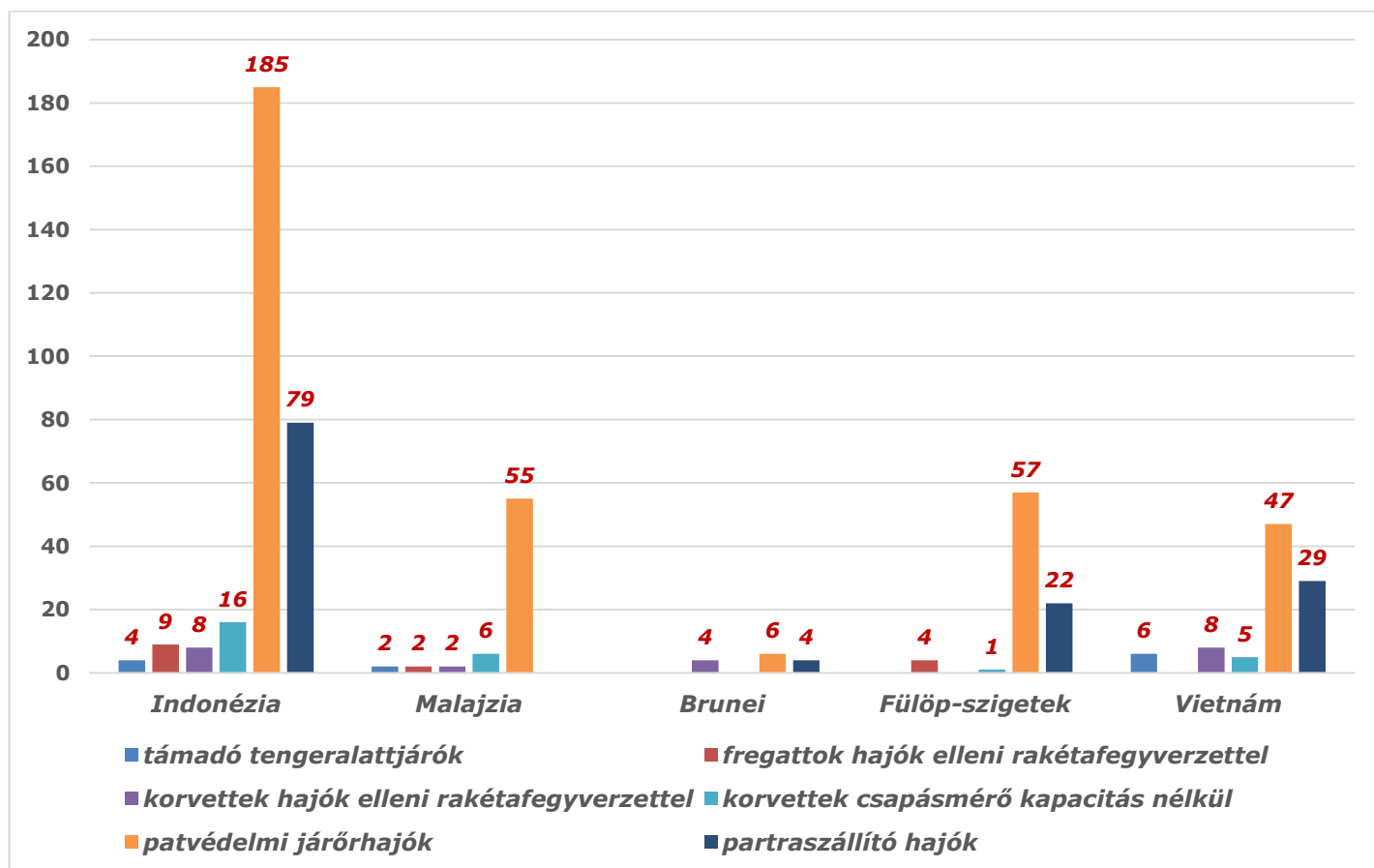
¹⁹ Az adatok forrása: *Military Balance+*

²⁰ Huw WILLIAMS (ed.): *The Military Balance 2026*. Routledge – IISS, 2026. 286.

²¹ A maláj parti őrség fegyveres konfliktus, vagy minősített helyzet kihirdetése esetén a fegyveres erők irányítása alá kerül. Eszközállománya azonban csak kutató-mentő és felderítő feladatokra alkalmas, ezért itt nem érdemes számításba vennünk.

tartoztak.²² Ez persze nem jelenti, hogy használhatatlanok lennének az ország tengeri védelmében, ám a haditengerészetek gyors ütemű fejlődése, ami a térségre és különösen a dél-kínai-tengeri konfliktusban érdekelt államok körére általában jellemző, egyre észrevehetőbbé teszi Malajzia hátrányát a képességépítés tekintetében.

Bár ehelyütt nem szentelhetünk teret a mélyebb technikai részleteknek,²³ általánosságban érdemes megjegyezni, hogy ha a maláj flotta adottságait a dél-kínai-tengeri konfliktus többi részes országáéval vetjük össze, akkor – Bruneit itt is figyelmen kívül hagyva – jelenleg csak a Fülöp-szigetek tengeri haderőnemét képes felülmúlni egyes vonatkozásokban.

4. ábra: A dél-kínai-tengeri konfliktusban érintett délkelet-ázsiai államok haditengerészeteinek egyes eszközkategóriái 2026 elején (aktív egységek száma)²⁴

A fenti ábra az áttekinthetőség kedvéért természetesen némileg leegyszerűsítve mutatja az erőviszonyokat, a „partvédelmi járőrhajók” kategóriája például, amely minden flottában a legnagyobb számú egységet foglalja magába, nagyon eltérő képességekkel rendelkező hajókat von egy kalap alá. Mindezek különösen érdekes megvilágításba kerülnek, ha felidézzük a 2020. évi maláj Védelmi Fehér Könyv azon megállapításait, amelyek a jövőre nézve egy középhatalom szerepébe vizionálják az országot.²⁵ Persze ennek Malajzia különleges földrajzi helyzetéből és a térségen belüli jó gazdasági mutatóiból adódóan létezik olyan értelmezési lehetősége is, amely szerint az ambíció megvalósítható, ám a katonai képességek fejlesztése elengedhetetlennek tűnik ahhoz, hogy ezt más térségbeli szereplők is elismerjék. Kuala Lumpur

²² Military Balance +. i.m.

²³ Ezekért ld.: HÁDA Béla: [A vietnámi haderőfejlesztés trendjei, 2014-2024.](#) [online], John Lukacs Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések. 2025/2. [2026. 08. 15.]; HÁDA Béla: [A Fülöp-szigetek haderőfejlesztésének tengeri dimenziója – eredmények és kilátások.](#) [online], John Lukacs Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések. 2025/13. [2026. 08. 15.]; HÁDA Béla: [Az indonéz fegyveres erő fejlesztésének néhány kérdése.](#) [online], John Lukacs Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések. 2023/12. [2026. 08. 15.].

²⁴ Az adatok forrása: Military Balance+

²⁵ Defence White Paper. i.m. 18.

ilyen tekintetben erősen küzd a vágyak és a tények közötti szakadékkal, amelynek felszámolására a külső körülmények (más államok fegyverkezési trendjei) és a belső feltételek (saját gazdasági és társadalmi háttér) folytán csak évtizedes távlatban lehet esélye.

A haditengerészet fejlesztésének kiinduló állapota és ambíciószintje

A 2020-as maláj Védelmi Fehér Könyv a délkelet-ázsiai állam első ilyen jellegű stratégiai dokumentuma.²⁶ Ebből adódóan alapvető fogalmi kereteket rögzít, és a mai napig érvényesen vázolja fel Malajzia stratégiai világképét. A benne foglaltak alapján öt tulajdonságnak kell jellemeznie az ország fegyveres erőit a fejlesztési folyamatának eredményeképpen. Ezek az összekapcsoltság, az interoperabilitás, a technológia-alapúság, a két hadszíntéren való egyidejű működési képesség és a küldetésorientáltság.²⁷ Noha kétségtelenül ezek olyan flexibilis fogalmak, amelyek lehetővé tesznek bizonyos kreatív értelmezést a döntéshozók részéről, ám a maláj fegyveres erők állapotát figyelembe véve így is erős ambícióknak tekinthetők. Különösen érdekes a két hadszíntéren való egyidejű működési képességére irányuló követelmény, amelyet az ország egyedi földrajzi elhelyezkedése tesz szükségessé.²⁸ E célkitűzés megfogalmazása nem hatalmi tekintélyépítés, hanem kényszer hatására történt, abból a felismerésből adódóan, hogy Malajzia politikai egységének erőszakos megbontása legkézenfekvőbben a területi megosztottságának kihasználásával történhet meg. Ráadásul Sarawak és Sabah leválasztásával az ország elszigetelhető lenne a dél-kínai-tengeri bázisaitól és itteni potenciális gazdasági erőforrásaitól is. Nem meglepő tehát, hogy a koncentrikus elrettentés megvalósításában a haditengerészet szerepe rendre a felsorolás élére kerül. Különösen, mivel az ország területe négy fontos tengeri térséggel érintkezik (ezek a Malaka-szoros, a Dél-kínai-tenger, a Szulu-tenger és a Celebesz-tenger), melyek között egyúttal összeköttetést is biztosít. Az ehhez kapcsolódó érdekek védelme elsődlegesen a haditengerészet feladata, amelynek különösen meg kell felelnie a fent említett küldetésorientáltság és interoperabilitás kritériumainak. Ezt az indokolja, hogy a maláj állam elképzelései szerint az említett tengeri térségek biztonságát ideális esetben nem pusztán saját erőivel, hanem a partnerországokkal együttműködésben szavatolhatja. A partnerek közé elsősorban az ASEAN tagállamait, ám eseti jelleggel akár más releváns hatalmakat is sorolhatnak.

A maláj állam nem ambicionálja, hogy a haditengerészet nyílt óceáni (kékvízi) műveleti képességekre tegyen szert. Ezt jelenleg nyilvánvaló finansziális akadályai és külpolitikai értelmetlensége mellett az ország biztonságát érintő kihívások jellege és az ellenük zajló műveletek relatív földrajzi közelsége sem indokolja. Fejlesztéseik homlokterében ebből fakadóan a kiterjesztett partvédelem és a saját koncepciójuk szerinti felségvizek hatékony ellenőrzése áll, amely a térség adottságai (számos kisebb-nagyobb szárazulattól szabdalt, relatíve sekély tengerrészek, jelentős kereskedelmi- és személyforgalom) nyomán a kisebb, mozgékony tengeri egységek és kiterjedt, szárazföldi telepítésű rendszerek működésének kombinációjával valósulhat meg.

Kifejezetten a haditengerészettel szembeni strukturális követelményként a Védelmi Fehér Könyv a tengeri csapásmérőképeség és fenntarthatóság fokozását nevezte meg.²⁹ Mindkettőt az alább még szóba kerülő „15-től 5-ig átalakítási terv” keretében érnék el. Feladatokra lebontva a flottával szemben egyrészt a háromdimenziós tengeri védelem (azaz a légi-, felszíni- és tengeralattjáró-elhárító) képességét, másrészt pedig a stratégiai tengeri szállítási és kételtű műveletek megvalósításának képességét várják el a maláj döntéshozók a koncentrikus elrettentés mindhárom körére nézve. Ezek mellett a magterületre és kiterjesztett területre nézve a járőr- és kutató-mentő tevékenység, valamint az aknatelepítés/felszámolás képességét tekintik feltétlenül biztosítandónak.³⁰

A tengeri védelem fejlesztése mögött álló koncepció tehát leegyszerűsítve úgy fogalmazható meg, hogy Kuala Lumpur az említett eszközrendszerek alkalmazásával rendkívül megnövelné a költségeit a dél-kínai-tengeri maláj pozíciók elleni esetleges katonai fellépésnek. Ugyanakkor részéről nem azonosítható olyan offenzív szándék, amely más államok pozícióinak felszámolására irányulna a szigetvilág magának követelt részén belül.

²⁶ Defence White Paper, i.m. 10.

²⁷ Defence White Paper. i.m. 2.

²⁸ Defence White Paper. i.m. 44.

²⁹ Defence White Paper. i.m. 46.

³⁰ Uo. 47.

Ami viszont témánk szempontjából különösen fontos, hogy a védelmi stratégia egyértelműen ki mondja, hogy az elvárások nem teljesíthetők a műszaki fejlesztés, az elavult és korosodó eszközrendszerek cseréje nélkül. Ezt azonban csak hosszabb távon tekintették kivitelezhetőnek a dokumentum elfogadása idején.

Ezt a szemléletet erősíti meg a Védelmi Fehér Könyv 2026. évi féldíós felülvizsgálata nyomán kiadott, és a stratégiai dokumentum célkitűzéseinek megvalósítását előmozdítani hivatott, 2030-ig szóló Nemzeti Védelmi Stratégiai Terv is, mely hét stratégiai pillérre épül. Ezek a fegyveres erők műveleti felkészültségének fokozása; a védelmi képességek megerősítése; a személyzet és a veteránok jólétének javítása; a védelmi technológia és innováció fejlesztése; a nemzetközi védelmi együttműködés bővítése; valamint a nemzet totális védelmi koncepciójának (az említett HANRUH) megerősítése.

A haditengerészetet illetően a Védelmi Minisztérium az elkövetkező öt év kézzelfogható fejlesztési eredményei között a tengeri járőrrepülőgépek és a török építésű partvédelmi korvettek (Littoral Mission Ship 2. ütem program keretében történő) beszerzését emelte ki.³¹ A modernizációs ütemterv fenntartása is kiemelt feladatként került meghatározásra, amellyel a Nemzeti Védelmi Stratégiai Terv közvetlenül támogatja a Védelmi Fehér Könyvben megfogalmazott célokat. Ez azonban a haditengerészeti beszerzések esetében legalábbis nehezen lesz biztosítható az eddigi tapasztalatok alapján.

A haditengerészet fejlesztési trendjei 2026-ra

Mielőtt rátérnénk a haditengerészet fejlesztési irányainak, illetve beszerzendő eszközeinek ismertetésére fontos tisztázni, hogy a „nagy méretű felszíni hadihajó” fogalma Malajziában már a vizsgált korszak kezdetén is fregatt és korvett kategóriájú egységeket takart és ez nem csak 2026-ra maradt változatlan, de a belátható jövőre nézve is várhatóan igaz lesz. Ezzel egyébként az ország eddig nem lógott ki a térség államai közül, Délkelet-Ázsiában ugyanis kevés fregattnál nagyobb vízkiszorítású hadihajót üzemeltetnek, amelyben viszont a közeljövőben változások várhatóak. A maláj haditengerészet alkalmazásával kapcsolatos elképzelések az említett hajó kategóriákon belül ugyanakkor jelentős fegyverzeti fejlesztéseket céloztak meg, melynek keretében a flotta képessége a korlátozott tengeri ütközetek megvívására nagymértékben növekedne. Ez többnyire csökkentett észlelhetőségű, hajók elleni rakéta fegyverzettel ellátott egységek beszerzési programjainak keretén belül zajlik, amelyek persze reflektálnak a térségben zajló flottafejlesztési programok eredményeire is. Európai szemmel mindenképpen érdekes, hogy a 2026. évi Nemzeti Védelmi Stratégiai Terv a fegyveres erők finanszírozásának fokozását és ipari háttérének bővítését egyebek mellett azzal indokolja, hogy korunkban a nemzeti függetlenség megmaradása nem tekinthető magától értetődőnek, s erre példaként az orosz-ukrán háborút hozza fel.³² Kuala Lumpur figyelme tehát a biztonság- és védelempolitikai szempontból releváns fejlemények értékelésekor nem korlátozódik csupán a térségre.

A jelenleg hatályos flottafejlesztési tervek a 2018-ban meghirdetett és 2040-ig végrehajtani tervezett „15-től 5-ig átalakítási terv” keretében illeszkedik a zajlanak.³³ Ennek lényege, hogy a napjainkban hadrendben tartott, 15 különböző kategóriába sorolható hadihajó helyett a jövőben 5 korszerű, jól körülhatárolt feladatrendszerrel rendelkező hadihajó-kategóriát üzemeltessen a haditengerészet.³⁴ Ezek a tengeralattjárók, kisebb méretű partvédelmi hajók, nagyméretű közeltengeri (zöldvizi) hadihajók, új generációs járőrhajók és többfunkciós támogató hajók lennének.³⁵ A konszolidációnak szánt átalakítás a takarékosabb üzemeltethetőséget és műveleti hatékonyságot egyaránt szolgálja. Ennek keretében történik egyrészt a tengeralattjáró-képesség megteremtése, másrészt a felszíni hadihajók beszerzési programja.

³¹ Noel ARCHARIAM: [Mindef rolls out five-year strategic defence plan](#). [online], 2026. 06. 26. Forrás: *New Straits Times* [2026. 08. 15.].

³² Pelan Strategik Pertahanan Negara 2026-2030. i.m. 27.

³³ Chong De XIAN: [Beyond Fleet Renewal: Malaysia's Evolving Maritime Capabilities To 2030](#). [online], 2026. 08. 13. Forrás: *S. Rajaratnam School of International Studies* [2026. 08. 17.].

³⁴ Abdul Rahman Bin YAACOB: [Charting a Credible Course for Malaysia's Naval Modernisation](#). [online], 2026. 03. 17. Forrás: *Rabdan Security and Defence Institute* [2026. 08. 12.].

³⁵ Xavier VAVASSEUR: [LIMA 19: 15 to 5 Transformation Program to Continue – Chief of Navy](#). [online], 2019. 03. 26. Forrás: *Naval News* [2026. 08. 19.].

Ami az előbbi illeti, Malajziának 2026-ra két dízelelektromos meghajtású, Scorpéne-osztályú támadó tengeralattjárója állt rendszerben. Ezeket még 2009-ben állította hadrendbe a délkelet-ázsiai ország, működési paramétereiket pedig a trópusi vizekre optimalizálták.³⁶ A tengeralattjáró-fegyvernem létrehozása iránt a maláj állam az 1980-as évek derekától mutatott érdeklődést, tényleges eredményeket azonban – erősen ösztönözve a térség más államaiban is eldöntött tengeralattjáró-beszerzésektől – csak a Scorpének hadrendbe állításával könyvelhetett el. A folyamat azonban ezzel valószínűleg még nem zárult le. Maláj katonai források további két egység beszerzését valószínűsítik 2040-ig.³⁷ Maga a típus egyébként jól ismert az ázsiai vizeken, India és várhatóan Indonézia is üzemelteti, valamint a jövőben talán a Fülöp-szigetek is.

Az előttünk álló évtizedre nézve a flotta legkorszerűbb felszíni egységeinek a Gowind-osztályú, francia tervezésű, csökkentett észlelhetőségű fregattokat (más besorolás szerint korvetteket) szánják.³⁸ Eredetileg 6 példány beszerzését tervezték az ún. Littoral Combat Ship (LCS) program keretében, ezt később korrupciós botrányok és finanszírozási problémák következtében 5-re csökkentették.³⁹ Ez egyúttal a haditengerészet átalakítási tervének „megbicsaklását” és szakmai hitelvesztését is jelentette. 2026-ra három vízre bocsátása történt meg. Fő fegyverzetét eredetileg a norvég KONGSBERG által gyártott hajók elleni rakéták alkották volna, ez azonban a 2018-ban megkötött – és nagyrészt kifizetett – szerződés ellenére meghiúsult, miután a norvég kormány 2026 májusában visszavonta a rendszer exportengedélyét.⁴⁰ Emiatt jelen sorok írásakor a hajók fegyverzetének újratervezése zajlik, amely még be nem látható késedelmet okozhat hadrendbe állításukban.⁴¹ A program megítélése az elmúlt évek fejleményei nyomán sokat romlott, a jelentős fennakadások pedig nem csak a hadfejlesztési ütemtervben okoztak késedelmet, de belpolitikai problémát is jelentettek. Az első hajót, a Maharaja Lela-t az eredeti tervekhez képest négy hónappal később, 2026. decemberében adták át, január 28-án az első próbaútját is megtartották.⁴²

A Littoral Mission Ship (LMS) program első üteme 2017-ben indult, akkor még a Kínai Népköztársasággal együttműködve. Ennek keretében négy alacsony radarkeresztmetszetű Keris-osztályú parti járőrhajó beszerzésére került sor. E döntés azonban inkább a kínaiak jóindulatának megnyerésére irányuló politikai célok, mintsem szakmai meggyőződés által vezérelt volt. Nem is vált be: az egységek gyenge fegyverze és rossz üzemhatékonyasága komoly kritikákat váltott ki a flotta részéről.⁴³ Nem volt persze megoldhatatlan rejtély, hogy Kína egyik potenciális (még ha nem is a legfontosabb) ellenfelének miért épít olyan hadihajót, aminek leküzdése semmilyen nehézséget nem jelentene számára – a konklúzió azonban adta magát: az eredetileg 18 egységből álló fegyvernem további darabjait más paraméterek szerint és más forrásból kell beszerezni.

Végül a Gowind-osztályú fregattok és a Keris-osztályú járőrhajók eseteinél sokkal sikeresebbnek bizonyult a Törökországgal 2024 júniusában kötött megállapodás, három csökkentett észlelhetőségű rakétás korvett, az ún. Tunku-osztály beszerzéséről.⁴⁴ 2026. augusztus 9-én megtörtént a harmadik egység vízrebocsátása is Isztambulban. A „Littoral Mission Ship második ütem” program keretében beszerzett hajók várhatóan 2027-ben kerülnek átadásra a maláj haditengerészet számára.⁴⁵ Természetesen a szóban forgó három hajó nem elégíti ki a kisebb partvédelmi hadihajók eszközkategóriájának igényeit, ezért a beszerzési program harmadik ütemére is történtek előkészületek. A 2025 nyarán napvilágot látott hírek szerint Olaszország szállíthatná a harmadik ütemben beszerzendő egységeket, amelyek az új generációs FCX20

³⁶ Malaysia Submarine Capabilities. [online], 2024. 08. 13. Forrás: NTI [2026. 06. 04.].

³⁷ Navy plans to buy 2 more submarines. [online], 2023. 02. 10. Forrás: Free Malaysia Today [2026. 08. 15.].

³⁸ Malaysia's RM11 Billion LCS Warship Project Hits 72 Pct Completion: First Sea Trials Locked for 2025. [online], 2025. 06. 15. Forrás: Defence Security Asia [2026. 08. 10.].

³⁹ Izzul IKRAM: Criminal probe into littoral combat ship project still ongoing as at February — PAC. [online], 2026. 07. 08. Forrás: The Edge Malaysia [2026. 08. 15.].

⁴⁰ Dzirhan MAHADZIR: Norway Cancels Kongsberg-Malaysian Government Contract for Naval Strike Missiles, Launchers. [online], 2026. 05. 14. Forrás: USNI News [2026. 06. 04.].

⁴¹ Chen CHUANREN: Malaysia lays out criteria for new anti-ship missile selection. [online], 2026. 06. 30. Forrás: Asian Military Review [2026. 08. 17.].

⁴² Albert LEE: Malaysia's Littoral Combat Ship Set Sail for the First Time. [online], 2026. 01. 03. Forrás: Naval News [2026. 08. 14.].

⁴³ Jamie CHANG: HHI Seeks to Export Littoral Mission Ships (LMS) to Malaysia. [online], 2023. 06. 03. Forrás: Naval News [2026. 08. 11.].

⁴⁴ Tayfun OZBERK: Malaysia's Third LMS Batch II Corvette Launched in Türkiye. [online], 2026. 08. 09. Forrás: Naval News [2026. 08. 14.].

⁴⁵ 3 littoral mission ships to be commissioned by end-2027, says Khaled. [online], 2026. 06. 09. Forrás: Free Malaysia Today [2026. 08. 16.].

korvetplatformon készülne el.⁴⁶ A feltételes módban való fogalmazás nem véletlen: bár ekkor határozott szándékként jelent meg a maláj kormány részéről, hogy a többfunkciós támogató hajókat is Olaszországból szerzi be, ezekre azonban később mégis nemzetközi ajánlatokat kértek.

Ami tehát ez utóbbiakat, a többfunkciós támogató hajókat illeti, 2026. nyarán széles körű, mintegy 17 országot megmozgató érdeklődésről számoltak be a haditengerészet illetékes vezetői.⁴⁷ Érvényes tervek szerint legalább két ilyen, nagy kapacitású partraszállító és művelettámogató képességgel rendelkező egység beszerzése van napirenden. A kormányzat jelenleg versenyezteti az ajánlatokat, a konstrukciót azonban Zulhelmy bin Ithnain tengernagy, a haditengerészet vezérkari főnökének beszámolója szerint hasonlóan képzelik el a Tunku-osztály kormányközi megállapodáson nyugvó törökországi beszerzéséhez, amelynek megvalósulási ütemét kifejezetten kedvezőnek tartják. Tekintettel arra, hogy a fregattok beszerzésekor milyen nem várt, késleltető hatású fejlemények léptek fel, a pontosság nagyban erősítheti a maláj hadfejlesztési program hitelességét, egyúttal újjáélesztheti a bizalmat a tekintetben is, hogy Kuala Lumpur lemaradása nem növekszik versenytársaihoz képest a tengeri hadszíntéren. Jelenleg három középhatalom, Dél-Korea, Törökország és Olaszország tűnik a legesélyesebbnek az üzlet elnyerésére. Ezzel kapcsolatban érdemes megjegyezni, hogy haditechnikai exportőrként mindhárman jelentős partnerei a délkelet-ázsiai haderőreformoknak, amit az is elősegít, hogy semmilyen politikai kockázatot nem jelent a helyi államok számára, hogy fontos képességrendszerüket velük együttműködésben biztosítsák.

A malajziai hadiipar fejlesztésének stratégiai célját szem előtt tartva a beszerzési konstrukció része, hogy egy harmadik többfunkciós támogató hajó megépítése már a délkelet-ázsiai országban történjen meg. Jelen elképzelések szerint erre várhatóan már 2030 után kerülne sor.⁴⁸

Érdekes továbbá, hogy az új egységek beszerzésén túl a meglévő hajóállomány egy részének képességfejlesztése is zajlik. A Kedah-osztályú korvetteket nagy hatótávolságú felszín-felszín rakétafeegyverzetel szerelik fel annak érdekében, hogy ezzel is fokozzák a haditengerészet tengeri csapásmérő képességét.⁴⁹ A folyamat hátterében egyértelműen a Dél-kínai-tengeren érdekelt államok haditengerészeti fejlődésének irányai és Malajzia ezekhez képest elfoglalt gyengébb pozíciója állnak.

Jóllehet nem tartozik szorosan a haditengerészet fejlesztésének témájához, de mivel vitán felül érinti a tengeri területek védelmének problémakörét, ezért érdemes megjegyezni továbbá, hogy Malajzia jelenleg nem rendelkezik partvédelmi rakétarendszerekkel, noha ilyenek beszerzése és rendszeresítése a területi konfliktusban érdekelt egyéb államok részéről egy ideje már zajlik. A jövőben Kuala Lumpur részéről sem kizárt a szárazföldi telepítésű partvédelem összetettebb eszközrendszereinek kiépítése, jelenleg azonban a hajók elleni rakétákkal is rendelkező légierő látja el ezek funkcióját. Arról, hogy hiányuk mekkora hátrányt jelent az ország védelmében, megoszlanak a vélemények. A maláj honvédelmi kormányzat mindenesetre jelenleg nagyobb problémának látja a felszíni egységek csapásmérő-képességének hiányosságait és ezek pótlásának áldoz nagyobb figyelmet.

Konklúziók

Malajzia különleges földrajzi pozíciója az itt élő emberek történelme során egyszerre volt pozitív hatások (kereskedelmi bevétel, civilizációs vívmányokhoz való hozzáférés) és negatív következmények (erősebb hatalmak zsákmányszerző akciói, nagyhatalmi alávetés) forrása. Ezek emlékezte alapjaiban határozza meg az ország külpolitikai törekvéseit és biztonságpercepcióját is. Napjainkban Malajzia szuverenitásának és területi integritásának fokozottabb védelmét egyrészt a történelmi helyzetből adódó negatív tapasztalatokra (nevesítve az orosz-ukrán háborúra), másrészt a dél-kínai-tengeri konfliktusban való érintettségére hivatkozva indokolja saját társadalma számára. Jóllehet, a vitatott Spratly-szigetcsoporthoz csak egy kisebb részére tart igényt az ország, ezek felett is osztozik az ellenőrzésen Vietnámmal és a Fülöp-szigetekkel. Azonban a legnagyobb konfliktuspotenciált Kína fokozódó katonai jelenlétének tulajdonítja. Malajzia napjainkban alapvetően status quo párti álláspontot képvisel a dél-kínai-tengeri konfliktus kapcsán,

⁴⁶ Albert LEE: [Malaysia Seeks Government-to-Government Deals For Fincantieri Ship Purchases](#). [online], 2025. 07. 07. Forrás: *Naval News* [2026. 08. 14.].

⁴⁷ [Competition For Malaysia MRSS Programme Heats Up](#). [online], 2026. 07. 06. Forrás: *Asian Defence Journal* [2026. 08. 15.].

⁴⁸ Uo.

⁴⁹ [All Six Royal Malaysian Navy Kedah-Class Warships to Be Armed with Naval Strike Missile](#). [online], 2026. 01. 29. Forrás: *Defence Security Asia* [2026. 08. 14.].

mivel a fennálló ellenőrzési viszonyok esetleges megváltozása során relatív gyengesége miatt jóval nagyobb a valószínűsége a térvészítésének, mintsem a térnyerésének. Emellett a Spratly-szigetek aktuálisan általa birtokolt objektumainak szomszédságában Vietnám és a Fülöp-szigetek még mindig komfortosabb szomszédoknak számítanak, mint a Kínai Népköztársaság. Mindemellett természetesen védelmi ráfordításainak fokozásában alapvető szerepet játszanak a környező országok fegyverkezési eredményei, amelyek Malajziát egy katonailag sérülékenyebb és felkészületlenebb szereplő státuszába kényszerítették, távolítva az egyébként célul kitűzött regionális hatalmi státusztól.

A maláj állam érzékeli is haditengerészetének relatív gyengeségét potenciális riválisaihoz képest, akik számos területen jelentős képességfejlődést értek el saját tengeri haderőik tekintetében. Erre reflektálva az ország a 2010-es évek vége óta átgondolt, de lassú lefolyású fejlesztési programba kezdett, melynek célja a tengeri csapásmérő-képesség növelése az üzemeltetési költségek fenntartható keretben maradása mellett. Eredményei ma még saját szakmai közvéleménye előtt sem teljesen meggyőzőek. Ugyanakkor számottevő előrelépésként Malajzia az elmúlt évek folyamán megalapozta tengeralattjáró-fegyvernemét, csökkentett radarkeresztmetszetű egységek beszerzésére került sor és megindult a tengeri csapásmérő-képesség fokozása is. A legjelentősebb külföldi partnereknek a beszerzések tekintetében európai országok számítanak, kiemelten Franciaország, Olaszország és Törökország. Mellettük Dél-Korea is komoly eszközrendszerek szállítója lehet. Kuala Lumpur a haditechnikai importforrásait illetően – hasonlóan több szomszédos országhoz – tehát erőteljes diverzifikációra törekszik, amely ugyanakkor a kedvezőtlen tapasztalatok miatt a kínai forrásokra várhatóan már nem fog kiterjedni a jövőben – legalábbis a haditengerészet beszerzései esetében. A flotta képességeinek bővülése mellett a struktúra egyszerűsítése a kiemelt cél, melynek feltétele a meglévőnél sokoldalúbb alkalmazhatósággal jellemezhető hajóegységek beszerzése. A folyamat a műszaki és a pénzügyi fenntarthatóság javítását szolgálja, az viszont, hogy megfele-e a koncepcióját megalapozó igényeknek, várhatóan csak a következő évtized tapasztalatainak birtokában dönthető majd el.

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2026/16

Az „SVKK Elemzések” 2003 óta munkatársaink tematikus szakpolitikai elemzéseit megjelentető időszakos kiadvány, melyben a szerzők független kutatói álláspontjukat közlik.

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézetének keretében működő Stratégiai Védelmi Kutatási Program szakpolitikai kutatásokat végez, a kiadványaiban megjelenő elemzések, álláspontok, vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét. Az elemzésben foglalt információk, adatok, megállapítások tájékoztatás céljából készültek.

Kiadó: NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézet Stratégiai Védelmi Kutatási Program

Szerkesztés és tördelés:
Tálas Péter; Csiki Varga Tamás

A kiadó elérhetősége:

1581 Budapest, Pf. 15.

Tel: 00 36 1 432-90-92

E-mail: jli@uni-nke.hu

2024 – : NKE Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések (ISSN 2063-4862)

2019–2024: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4862)
2012–2019: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4862)
2011–2012: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)
2007–2011: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4854)
2003–2007: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

© Háda Béla